

NOCTUA

SIVE

NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Új tartalmak az Állatorvos-tudományi Könyvtár honlapján

A könyvtár szíves figyelmükbe ajánlja néhány új szolgáltatását, illetve kibővült elektronikus információtárát. Előszörként hadd emeljem ki *fórumunkat* <<http://www.sla.org/division/dst/WinnersCircleBiom.ed.htm>>, mely azt a célt szolgálja, hogy közvetlenebbé tegye a kapcsolatot a könyvtár és Önök, a felhasználók között. Szeretnénk, ha építő kritikával segítenék munkánkat, hogy az Önök igényeit szem előtt tartva nagyobb megalégedésre szolgálhassunk. Ehhez tehát nélkülözhetetlen a folyamatos, aktív visszacsatolás. Kérjük, ha van mondánivalója számunkra, írja meg nekünk, de akár kéréseket is fogadjunk. A fórum a nyitólapról elérhető, és regisztráció után lehetővé válik a belépés.

Nyitólapunkon <<http://konyvtar.univet.hu>> egy másik újdonság is szembetűnhet, ez *képes könyvajánlónk*. A könyvtár ezúton kíván tájékoztatni a legutóbb beszerzett dokumentumokról. Akár a kis képekre kattintva, akár a legördülő menüből címet választva egy pdf állomány nyílik meg, amelyben megtalálható az egyes könyvek katalógus-cédulája, mely a könyvtári tájékozódást segíti; illetve a könyv fedőlapja és a teljes tartalomjegyzék, esetenként rövid leírás. Reméljük így könnyebben nyomon követhető,

hogy mikor érdemes személyesen eljönni hozzánk.

A továbbiakat azoknak ajánlom, akik érdeklődnek a szakma története iránt, mivel egyre újabb történeti anyagok válnak elérhetővé elektronikus úton. Elkészült „Képek a magyar állatorvosképzés és állatorvoslás történetéből” c. gyűjteményünk 2. része, címe: *Jeles állatorvosok művészi ábrázolásokon* <<http://konyvtar.univet.hu/portre/cimossz.htm>>. Ez az összeállítás az állatorvosképzés és az állategészségügy kiemelkedő képviselőiről készült műalkotásokat: festményeket, szobrokat, emléktáblákat és emlékműveket tartalmazza. Ezek keletkezéséről, alkotójáról, átadásuk körülményeiről, a kapcsolódó irodalomról tudósít Mérsáros M. János szövege, amelyet lehetőség szerint kiegészítünk a műalkotásokról készült digitális képekkel. Webhelyünk e-források oldalán a történeti anyagok között található az archívumhoz vezető link.

Végül a legfrissebb digitalizálási projekt eredményéről is beszámolhatunk. A történeti anyagok között szerepel a *Magyary-Kossa Szakmatörténeti Könyvgyűjtemény digitalizálási*

terve <<http://konyvtar.univet.hu/digitalib/>> is. Ennek keretében a gyűjtemény legveszélyeztetettebb dokumentumai kerültek feldolgozásra, illetve közzétételre. A 12 könyv között magyar és külföldi szerzők művei egyaránt szerepelnek. Számunkra a legnagyobb fontossággal talán *Tolnay Sándornak*, a magyar állatorvosképzés megalapítójának munkái bírnak, de láthatnak 16-18. századi külföldi ritkaságokat, közöttük könyvtárunk legrégebbi könyvét, *Vetegetius: Mulomedicina (1574)*. A projekt másik része a *Veterinarius* című folyóirat első négy évfolyamának teljes feldolgozása, szabad szavas keresési lehetőséggel. A folyóirat jelentőségét többek között az adja, hogy ez volt Európában a második állatorvosi szaklap, amely a jelenleg is megjelenő Magyar Állatorvosok Lapjának elődje. A digitalizált dokumentumok körét a jövőben is folyamatosan bővítjük.

Ha a sok virtuális „élmény” mellett a könyvtár térképe, terei is érdeklik, a nyitólapon *sétára* invitáljuk.

Jó böngészést! (S. A.)

Fotókiállítás

A kollégiumi fotóklub Téli című fotópályázatának díjazott képei láthatók az Olvasóteremben 2004. augusztusáig.

A felvételeket készítették: Szigeti István, Bana Péter, Ottlecz Barnabás, Valastyán Nóra, Lehner Zsolt.

Így olvastok Ti...

Mondhatnánk Karinthy után szabadon, mikor az elmúlt évben végzett használói elégedettséget és igényeket vizsgáló felmérések tanulságairól beszélünk.

A Könyvtári Intézetnek a látogatók elégedettségét vizsgáló kérdőívét 313 fő, regisztrált olvasóink 16%-a töltötte ki. A legnépszerűbb tevékenységek: a tanulás (72%), az Internet-használat (55%) és a számítógépes munka (44%). Kiderült, hogy 100-150 hallgató a könyvtárban „él”: itt tölti a napot, tanul, olvas, közben e-mailezik, internetet használ, elektronikus tananyagot nyomtat, keresést végez, dolgozatot, kérvényt ír, pihen.

A kölcsönzés aránya kicsi, míg a tájékozódás, tudakozódás 184 olvasó (59%) számára volt fontos, és több, mint kétharmaduk sikeres volt. Mindössze 3% távozott eredménytelenül. 39% a könyvtáros segítségét vette igénybe, 41% dolgozott önállóan.

Látogatóink átlagosan jó minősítést adtak a könyvtárnak. Elismerésüket elsősorban a könyvtárosok segítőkészsége, a könyvtár külső és belső állapota, a tájékoztató szolgálat vívta ki. A legkevésbé a könyvek példányszámával és minőségével, a számítógépes laborral, az ülőhelyek számával és minőségével elégedettek.

A válaszadók összetétele tükrözi a mindennapi használóközönség összetételét. Egy héten többször keresi fel a könyvtárat 66%, hetente további 16%. A látogatók átlagos életkora 23 év, 58% nő, és 95% Budapesten él (igaz: kollégiumban vagy albérletben is sokan). Nappali tagozatos hallgató 94%. Szöveges észrevételt használóink 34%-a tett, amelyek legfontosabb kitételei a

következők: több számítógépet igényel 36%, nagyobb csendet kér 25%, hosszabb nyitvatartást igényelne 20%, külön szobát tanuláshoz, kutatáshoz 12%, több könyvet 7%, jobb világítást 7%, elégedettségének adott hangot 7%.

Úgy véljük, hogy tisztában vagyunk a szolgáltatásrendszernek azon gyengeségeivel, amelyeket látogatóink is kifogásoltak, és örömeinkre szolgáló használóink viszonylagos elégedettsége.

Az állatorvosok véleményének, információs igényeinek, használati szokásainak megismerése nélkül nem tudunk „piacképes” szolgáltatásokat nyújtani, ezért készítettük el saját kérdőívünket. Nagy érdeklődéssel vártuk a nem-használók válaszait is, hiszen ez a legfontosabb „célcsoport”. Mintegy négyszáz kérdőívet osztottunk szét, ám a kitöltésre összesen harmincan vállalkoztak, így az eredmények statisztikailag nem tekinthetők érvényesnek.

A válaszadók közül 27 férfi volt. A 30-50 éves korosztály mellett a 70-80 év közöttiek is szép számmal képviseltették magukat (20-27%). Többségük városban dolgozik, saját kisállat-praxisában. 13% hatósági állatorvos. Mindössze ketten látnak el nagyobb állattartó telepet. Az állatorvosok kétharmada másodállásban is dolgozik.

Az otthoni vagy munkahelyi szakirodalmi bázis jelentős: 83%-nak vannak magyar szakkönyvei 60%-nak hazai folyóiratai, 57%-nak külföldi szakkönyvei.

A minta 77%-a rendelkezik számítógéppel és 63%-a internet kapcsolattal, illetve e-mail címmel. Honlapja csak 6 állatorvosnak volt a felmérés idején. Ahhoz képest, hogy milyen sokan és milyen régen használnak számítógépet (átlagosan 9,4 éve), csak harmaduk részesült formális

képzésben ezen a téren, pedig kétharmaduk igényelné ezt. Jellemzően naponta 1-2 órát töltenek a komputer előtt.

A „legnépszerűbb” számítógépes tevékenységek a szövegszerkesztés, táblázatkészítés (73%), a szakmai ismeretszerzés az interneten (63%), a betegnyilvántartás, az állategészségügyi adminisztráció, adatok vagy képek archiválása (57%), a magán célú internet használat (53%), az értesítések, igazolások nyomtatása (50%), illetve a szakmai levelezés interneten (43%). Ez azt mutatja, hogy a számítógéphasználat teljesen átszövi az állatorvos mindennapjait.

Az információforrások osztályozása (1-5) során a következő rangsor alakult ki: hazai szakcikk és szakkönyvek, tankönyvek, az egyetemi és szakállatorvosi továbbképzések, az Állatorvos-tudományi Könyvtár, a külföldi szakcikk, konferenciák, teljes szöveges könyvek, külföldi szakkönyvek, kamarai továbbképzések, internetes adatbázisok, teljes szöveges folyóiratok. Konkrét problémákkal a kérdésre válaszolók 22%-a internethez, 19%-a kollégákhoz fordult segítségért. További 14% konzultált e-mailben vagy használta az állatorvosi levelező lista archívumát. Az esetek 16%-ában vették elő a tankönyveket, 14%-ában a magyar szakkönyveket, gyógyszer-ismertetőket vagy fordultak szaktanácsadóhoz, hatóságához.

Az információszerzést nehezítő tényezők közül kiemelkedik az időhiány (67%), a nyelvi nehézségek (40%) és az informatikai ismeretek hiánya (37%).

A magyar folyóiratcikkek és a kézikönyvek, illetve a külföldi folyóirat-cikkek, a magyar és Európai Unió jogszabályok, a tankönyvek és tematikus linkgyűjtemények digitalizálását és

internetes megjelenését tartották a legfontosabbnak.

A megkérdezetteknek mindössze egyötöde tagja a könyvtárnak. Az utóbbi egy évben is kb. ennyien használták, húsz százalék azonban soha. A használatot a helyben olvasás (93%), a másolatkérés (87-90%) és a kölcsönzés (87%) vezeti, de az irodalomkutatás (73%) is népszerű. A megkérdezettek 40%-a ismeri a könyvtár honlapját. Hárman jelezték, hogy volt teljesítetlen kérésük: könyv-hiányt, illetve a könyvtárközi kölcsönzés hosszú átfutását említették. A megkérdezettek 30%-a más könyvtárnak is tagja.

A válaszok alátámasztják, hogy a könyvtárnak szerepet kell vállalnia a hazai állatorvosi szakfolyóiratok teljes szöveges internetes megjelenésének ösztönzésében, (tan)könyvek és jegyzetek digitalizálásában, és érdemes tematikus linkgyűjteményeket készíteni, illetve honlapokon összegyűjteni a szabadon hozzáférhető teljes szöveges folyóiratokat és könyveket. Szerepet kell vállalnunk a számítógépes és az informatikai ismeretek megalapozásában, illetve elmélyítésében is, és erősítenünk kell a távoktatási formákat.

Amennyiben olvasóink érdeklődését felkeltettük, kérjük, hogy töltsék ki és juttassák vissza kérdőívünket, amely megtalálható az alábbi Internet címen: <<http://konyvtar.univet.hu/edok/rkerdoiv.pdf>> (O. É.)

MATARKA

A magyar folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshető adatbázisa

<www.matarka.hu>

A szolgáltatás a magyar kiadású folyóiratok tartalomjegy-

zékeit foglalja magában, általában 5-10 évre visszamenőleg. A számunkra szükséges folyóirat megtalálásához három út vezet: a keresés, a tallózás és a böngészés.

Ha kíváncsiak vagyunk, hogy *mely folyóiratokat* kínálja fel a kereséshez a MATARKA, akkor a számunkra megfelelő folyóiratot kiválaszthatjuk a legördíthető, alfabetikus rendbe szedett folyóiratlistából. A listát átfutva láthatjuk, hogy nemcsak az állatorvosok találják meg benne a magyar kiadású lapokat, hanem a más szakterületek iránt érdeklődők is kedvükre mazsolázhathatnak a nyelvi folyóiratoktól, az európai joggal foglalkozókon át, egészen az agrár témájúak bő kínálatból.

Keresés

A kereséshez két beviteli mező áll rendelkezésünkre, melyek mindegyikében lehet a *címből vett szó (kulcsszó)*, *szerző* és *cím részlet* szerint is keresni. A két beviteli mezőben megadott két kifejezés ÉS logikai operátorral való összekötésével kombinálhatjuk tetszőlegesen a kulcsszavakat és a szerzőneveket egymással. Nagy segítséget nyújthat a keresésben a csonkolási lehetőség (a szóvég levágása % jellel), például akkor, ha nem vagyunk biztosak egy név helyesírásában (Kovács v. Kováts), vagy nem emlékszünk pontosan a teljes címre, a ragozott formákat is meg akarjuk kapni stb. A keresés több szempont szerint is szűkíthető, melyek közül egyik az idő. Egy gördíthető lista segítségével kiválaszthatjuk ugyanis, hogy milyen időintervallumban, ill. konkrétan melyik évben szeretnénk keresni. A szakterületek szerinti kereséssel elérhető, hogy csak az adott szakterület (8 szakterület közül választhatunk) folyóiratai jelenjenek meg a képernyőnkön. Egy kattintással

megoldható, hogy csak a teljes szöveggel elérhető cikkek váljanak láthatóvá, vagy csak az Elektronikus Periodika Adatbázisban archivált folyóiratok teljes szöveges cikkeire mutató ugrópontokkal rendelkező találatok jelenjenek meg. Az egyes szűkítési lehetőségek akár együtt is alkalmazhatók (értelemszerűen).

Tallózás

A tallózás a *cím* és *szerző* szerinti keresésre ad lehetőséget, ill. szűkítési lehetőségként az év, amelyben keresni szeretnénk, szintén megadható. A tallózást akkor a legcélszerűbb használni, amikor pontosan tudjuk vagy a szerző nevét vagy a keresett folyóirat címét.

Böngészés

Böngészés során vagy a 8 szakterület vagy az ABC sorrendben álló folyóiratcímek egyikének kiválasztásával, esetleg a folyóirat kezdőbetűjének tudatában, az AEC megfelelő betűjére kattintva érhetünk célt. A keresett folyóirat címére klikkelve közvetlenül elérhető az adott folyóirat honlapja (ha van), ill. az egyes számok tartalomjegyzéke is. Ugyanitt megtalálhatjuk a feldolgozó könyvtár nevét és a folyóirat bibliográfiai adatait.

A megtalált cikkekhez, amennyiben azok *teljes szöveggel* elérhetők, ugrópontok segítségével juthatunk el. De ha a teljes szövegű adatbázisban elérhető cikkekhez külön ugrópont nem vezet, akkor a folyóirat címről juthatunk el a teljes szövegű adatbázis URL-jéhez.

A folyóiratok utáni kutatásnak mindhárom itt felsorolt lehetőségére igaz, hogy használatukkor a nagy és kisbetűk megkülönböztetése nem szükséges. A MATARKA további előnye, hogy innen linkek vezetnek a közreműködő könyvtárak honlapjaihoz. (Cs. I.)

Egy igazi „unikum”

Nemrégiben továbbképzésen résztvevő külföldi endokrinológus állatorvosok jártak könyvtárunkban, és szokás szerint megmutattuk nekik a Magyary-Kossa Szakmatörténeti Könyvgyűjteményt. Egy-egy szakmába vágó különlegesség fokozza azt a hatást, melyet a régi könyvek a szép környezetben maguk is elérnek. A felkészülés során bukkantunk egy általunk (vagy nem csak általunk?) már-már elfeledett, talán nem is igazán ismert monográfiára: *László Ferenc* (1897-1967) egyetemi magántanár *Endokrinológia* c. művére. A könyv különös sorsára a borítóra ragasztott, a szerző által írt bejegyzés derít fényt. A könyvet a Magyar Országos Állatorvos Egylet adta, illetve adta volna ki 1944-ben, ám ez maradt az egyetlen példány, mely a kefelevonatból készült, mert a körülzárt Budapestről a korrekturát már nem lehetett Győrbe visszajuttatni. A könyv fejezetenként tárgyalja az egyes endokrin mirigyek anatómiai, fejlődéstani, kórbonctani leírását a haszonállatokban, valamint megemlíti a hormonkészítményeket. Minden fejezet végén irodalomjegyzéket

találunk. A mű tartalmazza a szerző sajátkezű javításait, lapszéli bejegyzéseit, beragasztott kiegészítéseit is.

Meghatódottan forgattuk a megsárgult, háborús papírra nyomott oldalakat. A ma olvasói nevében is köszönjük az elődöknek, hogy nem hagyták elkalodni ezt a művet. (P. É.)

Ízelítő új szerzeményeinkből

28th World Congress of the World Small Animal Veterinary Association 24-27 October 2003 Bangkok, Thailand: Congress Proceedings. Bangkok, Thailand: World Small Animal Veterinary Association, 2003. XL, 755 p.

AUGHEY, E. – FRYE, F. L.: Comparative veterinary histology with clinical correlates. London: Manson Publishing/The Veterinary Press, 2001. – 296 p.

CORSAN, J. R. – MACKAY, A. M.: Veterinary receptionist: Essential skills for client care. Edinburgh; London; New York: Butterworths-Heinemann, 2001. 170 p.

EGNER, B. – CARR, A. – BROWN, S.: Essential facts of blood pressure in dogs and cats:

A reference guide CDROM included. 3. ed. – Berlin: Parey Buchverlag im Blackwell Verlag GmbH, 2003. XVI, 197 p.

FOWLER, M. E. – MILLER, E.: Zoo and wild animal medicine. 5. ed. St. Louis, Missouri: Elsevier Science (USA); Saunders, 2003. – XVI, 782 p.

LACASSE, P. – STELWAGEN, K. – HURLEY, W. L.: Sixth International Workshop on the Biology of Lactation in Farm Animals. Albany (USA), 2003. 85 p.

MCDOWELL, L. R.: Minerals in animal and human nutrition. 2. ed. Amsterdam: Elsevier Science, 2003. XVI, 644 p.

MCDOWELL, L. R.: Minerals in animal and human nutrition. 2. ed. Amsterdam: Elsevier Science, 2003. XVI, 644 p.

PHILLIPS, C.: Cattle behaviour and welfare. 2. ed. Oxford: Blackwell Science, 2002. VIII, 264 p.

SZATMÁRI V.: Ultrasonography of portosystemic shunting in dogs: Doppler studies before, during and after surgery: PhD Thesis. Utrecht: Utrecht University, 2004. 184 p.

A felsorolt könyvekről és más újdonságokról bővebben tájékozódhat honlapunk nyitó oldalának <http://konyvtar.univet.hu> alján.

A Noctua terjesztéséért, és ezen keresztül könyvtári szolgáltatásaink népszerűsítéséért köszönetet mondunk a Magyar Állatorvosi Kamarának.

NOCTUA SIVE NOVA EX BIBLIOTHECA VETERINARIA

Kiadja: Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Könyvtár
Felelős kiadó: Szabóné Szávay Judit e-mail: mrszabo@univet.hu

Felelős szerkesztő: Orbán Éva e-mail: eorban@univet.hu

Cím: 1078 Budapest, István u. 2.

Tel.: (06-1) 478-4226 (Titkárság), 478-4228 (Olvasószolgálat)

Fax: (06-1) 478-4227

Honlap: <http://konyvtar.univet.hu/>

e-mail: library@univet.hu

